

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Toma Nadejda,

judcători - Cobzac Elena, Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Guzun Ion,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Aritinschi Denis Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 17.02.2020 - 01.12.2020;
2. Instanța de apel : 16.12.2020 - 06.04.2021;
3. Instanța de recurs ordinar : 17.06.2021 - 19.10.2021.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 01 decembrie 2020, Aritinschi Denis a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit acestuia pedeapsa în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

La fel, Aritinschi Denis a fost recunoscut vinovat, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit. c) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit acestuia pedeapsa în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pedeapsa definitivă, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită lui Aritinschi Denis pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art.90 Cod penal instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate față de Aritinschi Denis pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea ce i s-a acordat.

În temeiul art.90 alin.(6) lit. a) Cod penal, inculpatul Aritinschi Denis a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

Solicitarea procurorului privind încasarea de la Aritinschi Denis în beneficiul statului suma de 4480,00 (patru mii patru sute optzeci,00) lei în calitate de cheltuieli judiciare pentru efectuarea raporturilor de constatare tehnico-științifice, a fost admisă.

S-a încasat de la Aritinschi Denis în beneficiul statului suma de 4480,00 (patru mii patru sute optzeci,00) lei în calitate de cheltuieli judiciare pentru efectuarea raporturilor de constatare tehnico-științifice.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, inculpatul Aritinschi Denis a fost condamnat pentru faptul, că dânsul, contrar prevederilor Legii nr.382-XIV din 06.05.1999, cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, care stabilește restricții asupra circulației substanțelor stupefiante și psihotrope, acționând cu intenție directă, în grădina gospodăriei sale, amplasată în satul Nihoreni, raionul Rîșcani, în perioada de timp nestabilă de organul de urmărire penală, ilegal a semănat și îngrijit 6 (șase) plante de cânepă, până la data de 10.10.2018, când, în cadrul percheziției, autorizată și efectuată pe marginea materialului înregistrat în REI-2 al IP Rîșcani, sub nr.4136, din 08.10.2018, de către colaboratorii de poliție ai Inspectoratului de Poliție Rîșcani, au fost toate depistate și ridicate în stare verde de vegetație, care potrivit raportului de constatare tennico-științifică nr.34/12/2-R-1078 din 05.12.2018, reprezintă plante de cannabis, care conțin tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la substanțele stupefiante.

Tot el, în aceleași împrejurări, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, în baza aceleiași rezoluții infracționale a dobândit și a păstrat droguri la domiciliul său din satul Nihoreni, raionul Rîșcani, până la 10.10.2018, când, în cadrul percheziției autorizată și efectuată pe marginea materialului înregistrat în REI-2 al IP Rîșcani, sub nr.4136 din 08.10.2018, de către colaboratorii de poliție ai Inspectoratului de Poliție Rîșcani, acestea au fost descoperite și ridicate după cum urmează: 11 (unsprezece) plante în stare uscată, 16 (șaisprezece) părți de plante, ramuri laterale, vârfuri în stare uscată și masă vegetală uscată, mărunțită cu greutatea de 60,743 g.

Potrivit raportului de constatare tennico-științifică nr.34/12/2-R-1078 din 05.12.2018: plantele în stare uscată de vegetație în număr de 11, masa vegetală în stare uscată sub formă de părți din plante și ramuri laterale și vârfuri, în număr de 16, depistate și ridicate la data de 10.10.2018, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul cet. Aritinschi Denis, din satul Nihoreni, strada Șevcenco 73, r.Rîșcani, reprezintă plante de cannabis, care conțin tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la substanțele stupefiante. Masele vegetale, de culoare verde uscate, mărunțite, depistate și ridicate în aceleași circumstanțe, reprezintă marihuană, care la fel face parte din categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante - marihuană (în stare uscată), constituie în total 60,743 g.

În rezultatul acțiunilor infracționale ale lui Aritinschi Denis constatate supra, numitul a cultivat în grădina sa amplasată în satul Nihoreni, raionul Rîșcani, 6 plante de cânepă și a păstrat la domiciliul său 27 de plante de cânepă în stare uscată, marihuană (în stare uscată) cu greutatea de 60,743 g.

Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, 33 de plante indiferent de faza de vegetație și marihuană în stare uscată în cantitate de 60,743 g, constituie proporții mari.

Tot el, contrar prevederilor Legii nr.382-XIV din 06.05.1999, cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, care stabilește restricții asupra circulației substanțelor stupefiante și psihotrope, acționând cu intenție directă, în grădina gospodăriei sale, amplasată în satul Nihoreni, raionul Rîșcani, în perioada de timp nestabilită de organul de urmărire penală, ilegal a semănat și îngrijit 10 (zece) plante de cânepă, până la data de 13.09.2019, când în cadrul percheziției, autorizată și efectuată pe marginea materialului înregistrat în REI-2 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, sub nr. 3576 din 04.09.2019, de către colaboratorii de poliție ai Inspectoratului de Poliție Rîșcani, au fost toate depistate și ridicate în stare verde de vegetație.

Potrivit raportului de constatare tennico-științifică nr.34/12/2-R-991 din 19.09.2019, plantele în stadiu verde de vegetație ce posedă rădăcini, tulpina centrală, frunze, ramificații laterale și inflorescențe, cu dimensiunile cuprinse între 70 și 209 cm, prezentate la examinare într-un snop, în număr total de 10 (zece), reprezintă plante de cannabis, care conțin tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la substanțele stupefiante.

Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, 10 plante indiferent de faza de vegetație, constituie proporții mari.

Astfel, acțiunile inculpatului Aritinschi Denis au fost încadrate în prevederile art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, cu indicii de calificare: *circulația ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare, adică semănatul și cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri și păstrarea drogurilor săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare, acțiuni prevăzute la alin. (1) și alin. (2) săvârșite cu utilizarea drogurilor a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă.*

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul în Procuratura r-lui Rîșcani, Paladi Alexandru, a contestat-o cu apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 01 decembrie 2020, emisă în privința lui Aritinschi Denis, în partea referitoare la pedeapsa stabilită, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Aritinschi Denis să-i fie stabilită pedeapsa în baza art.217 alin.(3) lit. c) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 2

ani și 6 luni cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul legat de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 4 ani și în baza art.217 alin.(3) lit. c) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni cu executarea penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul legat de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 4 ani. În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, a-i stabilit lui Aritinschi Denis, pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul legat de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 4 ani.

În temeiul art.90¹ alin.(1) Cod penal, să se suspende parțial executarea pedepsei stabilită lui Aritinschi Denis urmând a fi executată prima parte a pedepsei cu închisoare pe o perioadă de 1 (unu) an și 6 (șase) luni în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare de a suspenda condiționat și să nu se execute pedeapsa stabilită dacă el în termenul de 3 (trei) ani stabilit ca perioadă de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. În rest, sentința din 01 decembrie 2020 a o lăsa fără modificări.

În apel procurorul a invocat, că instanța de judecată, stabilind just circumstanțele cauzei penale, a calificat corect acțiunile lui Aritinschi Denis, însă la stabilirea pedepsei pentru condamnat, incorect a aplicat prevederile art.90 Cod penal și a dispus suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoarea, cu stabilirea termenului de probă.

A menționat, că pedeapsa aplicată este prea blândă pentru săvârșirea faptelor incriminate inculpatului și nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei, stabilite de art.75 Cod penal, gravitatea infracțiunii, personalitatea inculpatului, modalitatea săvârșirii infracțiunii și atitudinea inculpatului de cele săvârșite.

Astfel, a considerat, că în cazul menținerii sentinței instanței de fond, nu s-ar asigura scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, respectiv acesta ar putea comite alte fapte antisociale, inclusiv infracțiuni din aceeași categorie, continuând să cultive la domiciliul său plante ce conțin substanțe narcotice.

Acuzarea a conchis, că doar astfel, ar fi atins și scopul de exemplaritate al pedepsei, astfel atât fiecare, inclusiv Aritinschi Denis ar cunoaște, că de fiecare dată când sunt comise infracțiuni de cultivare ilegală a plantelor de droguri, precum și păstrarea drogurilor la domiciliu și asupra sa, pedeapsa cea mai severă este inevitabilă.

Prin urmare, a considerat, că instanța de judecată a pronunțat o pedeapsă prea blândă, de aceea, sentința urmează a fi casată în partea cu privire la pedeapsa penală aplicată.

3.1. La fel, a declarat apel și inculpatul Aritinschi Denis, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 01.12.2020, cu emiterea unei noi decizii de achitare din motivul lipsei în acțiunile sale a elementelor infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit. c) Cod penal.

În apel inculpatul a invocat, că nu este de acord cu sentința, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.

A menționat faptul, că sentința se bazează numai pe depozițiile martorilor, care sânt colaboratori de poliție: Sandu Mihail, Toma Andrei, Trestianu Eduard, Rîmbu Corneliu, Cojocari Andrei și Botezatu Elena. Persoanele în cauză sânt cointeresați în condamnarea sa, de aceea este necesar de apreciat depozițiile lor critic. Careva alte probe din partea acuzării în instanță n-au fost demonstrate.

Apelantul a indicat faptul, că a fost supus presiunii din partea ofițerului de urmărire penală lucrătorilor operativi, procurorului, care îl impuneau să recunoască vina.

A făcut referire la faptul, că instanța nu a apreciat corect depozițiile sale și a martorilor: Bîlici Vasile, Albot Anatolie, Cebotari Iuri, Grîu Serghei, Aritinschi Ludmila, Borisov Vasilii din care rezultă, că în perioada lunilor octombrie 2018-septembrie 2019 el într-adevăr nu locuia în gospodăria unde efectua lucrări de reparație a automobilelor (s.Nihoreni, str.Șevcenco nr.73), dar locuia în apropiere la soacra sa, deoarece în această gospodărie locuia și avea grijă de grădină, animalele domestice - Cebotari Iuri.

A considerat, că din partea acuzării nu au fost demonstrate probe care confirmau învinuirea înaintată, precum că în perioada anilor 2018-2019, el în gospodăria proprie a cultivat și a păstrat plante de cânepă și alte substanțe narcotice.

Totodată, a solicitat repunerea termenului de declararea cererii de recurs, deoarece el a fost omis în urma motivelor întemeiate, care sînt confirmate cu certificat medical al Centrului de Sănătate Rîșcani din 17.12.2020. În perioada 11.12.2020-17.12.2020 a fost suspect în Covid și primea la domiciliu tratament prescris de medic și în realitate n-a avut posibilitate de a depune cerere de apel în termen de 15 zile, adică până la 16.12.2020.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021, apelurile procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Paladi Alexandru și inculpatului Aritinschi Denis, care a fost repus în termenul de atac, au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a considerat, că judecând cauza penală, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Aritinschi Denis în baza art.217 alin.(3) lit.

c) și 217 alin.(3) lit. c) Cod penal, totodată aplicându-i o pedeapsă legală, echitabilă și proporțională faptei.

Inculpatul Aritinschi Denis n-a recunoscut vina în faptele incriminate. Darea declarațiilor și alegerea linii sale individuale de apărare este un drept al inculpatului prevăzut la art.17 și art.21 Cod de procedură penală.

Nerecunoașterea vinei de către inculpatul Aritinschi Denis, instanța de apel a apreciat-o ca libertate de mărturisire împotriva sa, consfințită la art.21 Cod de procedură penală, ea nu echivalează cu achitarea inculpatului, în cursul judecării cauzei fiind prezentate probe care dovedesc cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii ce i se impută.

Instanța de apel a menționat că deși inculpatul Aritinschi Denis n-a recunoscut vina, vinovăția acestuia se confirmă prin probele administrate de organul de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și suplimentar în instanța de apel.

Instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile inculpatului Aritinschi Denis, considerând că sunt o metodă de evitare a răspunderii penale.

Soluția sa instanța de fond și-a bazat-o pe declarațiile inculpatului Aritinschi Denis, care au fost apreciate corespunzător în raport cu alte probe, cum ar fi declarațiile martorilor Trestianu Eduard, Toma Andrei, Rîmbu Corneliu, Botezatu Elena, Bîlici Vasile, Cojocari Andrei, Sandu Mihail, Albot Anatoli, Cebotari Iuri, Grîu Serghei, Aritinchi Liudmila, Borisov Vasilii și probele scrise: raportul nr.4136 din 08.10.2018 (f.d.15, vol.1); procesul-verbal de efectuare a percheziției din 10.10.2018 (f.d.24-37, vol.1); raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/2-R-1078 din data de 05.12.2018 (f.d.42-48, vol. 1); raportul nr.3703 din 13.09.2019 (f. d. 156, vol. 1); procesul-verbal de efectuare a percheziției din 13.09.2019 (f. d. 159-167, vol. 1); raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/2-R-991 din data de 19.09.201 (f. d. 183-186, vol. 1), procesul-verbal de confruntare între bănuitul Aritinschi Denis și martorul Borisov Vasilii (f.d.200-201, vol. 1); procesul verbal de confruntare între bănuitul Aritinschi Denis și martorul Sandu Mihail (f.d. 202-203, vol. 1); procesul-verbal de confruntare între bănuitul Aritinschi Denis și martorul Botezatu Elena (f.d.204-205, vol. 1); procesul-verbal de confruntare între bănuitul Aritinschi Denis și martorul Cojocari Andrei (f.d.206-207, vol. 1); revendicarea forma nr.246 în privința lui Aritinschi Denis din 26.11.2018 (f.d.208, vol. 1); cazierul contravențional eliberat pe perioada 01.01.2010-09.09.2019 în privința lui Aritinschi Denis (f.d.209, vol. 1); comunicarea nr.3703 din 26.09.2019 (f.d.210, vol. 1), cercetate în ședința de judecată.

Instanța de apel a menționat că din analiza coroborată a acestor probe rezultă cu certitudine faptul, că în urma percheziției efectuate și prin raportul de constatare tehnico-științifică este constatat că plantele în stadiu verde de vegetație, prezentate la examinare într-un snop, în număr de 6, depistate și ridicate în cadrul percheziției la domiciliul lui Aritinschi Denis, reprezintă plante de cannabis, care conțin tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la substanțele stupefiante. Plantele în stadiu uscată de vegetație, prezentate la examinare într-un snop, în număr de 11,

depistate și ridicate în aceleași circumstanțe, reprezintă plante de cannabis, care conțin tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la substanțele stupefiante. Masa vegetală de culoare verde, în stare uscată de vegetație sub formă de părți de plante și ramuri laterale și vârfuri, în număr total de 16, prezentate la examinare într-un pachet polimeric de culoare neagră, depistate și ridicate în aceleași circumstanțe, reprezintă plante de cannabis care conțin tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la substanțele stupefiante. Masele vegetale, de culoare verde uscate, mărunțite, prezentate la examinare în amestecul cu semințe din pachetul nr.1, precum și în pachetul nr.3, depistate și ridicate în aceleași circumstanțe, reprezintă marihuană, care face parte din categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante - marihuană (în stare uscată), conține în total 60,743 g.

Raportat la probatoriul administrat în cauza penală și cercetat în ședința de judecată cu participarea părților, instanța de apel a constatat că situația de fapt reținută în rechizitoriu și în sentința instanței de fond reflectă adevărul judiciar și că faptele calificate la art.217 alin.(3) lit. c), art. 217 alin.(3) lit. c) Cod penal au fost săvârșite de inculpatul Aritinschi Denis, dincolo de orice îndoială rezonabilă, având în vedere starea de fapt reținută în baza declarațiilor martorilor Sandu Mihail, Toma Andrei, Trestianu Eduard, Rîmbu Corneliu, Cojocari Andrei și Botezatu Elena, iar careva temeuri de a nu crede acestor declarații, care au fost relatate sub jurământ și cu preîntâmpinarea de răspunderea penală pe art.312, art.313 Cod penal nu s-a stabilit, declarații care coroborează între ele și cu declarațiile lui Aritinschi Denis date în calitate de învinuit și în calitate de inculpat în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a sa în comiterea infracțiunilor prevăzute la art.217 alin. (3) lit.c), art. 217 alin.(3) lit. c) Cod penal, precum și cu rezultatele perchezițiilor și expertizelor judiciare.

De asemenea declarațiile persoanelor vizate sunt într-o strânsă coroborare și cu probele scrise analizate mai sus, din care rezultă adevăratele circumstanțe ale cauzei penale din care a fost formulată învinuirea lui Aritinschi Denis.

Instanța de apel a reținut că inculpatul Aritinschi Denis nu neagă faptul că drogurile au fost depistate la el în gospodărie, dar a negat toate aspectele ce califică fapta la elementele infracțiunii, motivând că nu cunoștea despre existența lor.

Declarațiile sale Aritinschi Denis și le-a construit sub aspect de apărare, cu descrierea aspectelor faptei în viziunea și favoarea sa, care nu corespund întru totul realității obiective. Acesta a negat toate circumstanțele ce îl încriminează, deși probele coroborate indică contrariul.

Instanța de apel a menționat că asemenea declarații Aritinschi Denis le-a făcut doar cu un singur scop, de a evita răspunderea penală, care în cazul dat este severă atât cu privire la pedeapsa principală, cât și complementară.

Instanța de apel a conchis că probele care au fost administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședinței de judecată, la care a făcut referință instanța de fond în sentința sa corespund criteriilor de admisibilitate, acestea fiind în corespundere cu prevederile art.93-101 Cod de procedură penală, fiind pertinente,

concludente, utile, veridice și coroborează între ele, reflectând realitatea obiectivă pe caz, stabilind cert vinovăția inculpatului Aritinschi Denis în fapta imputată prevăzută de art.217 alin.(3) lit. c), art. 217 alin.(3) lit. c) Cod penal.

Drept urmare a celor expuse, instanța de apel a considerat, că instanța de fond i-a aplicat inculpatului Aritinschi Denis o pedeapsă penală legală, întemeiată și motivată.

La aplicarea pedepsei penale, instanța de fond a respectat principiile generale și criteriile de individualizare a pedepsei, dându-le deplină eficiență, precum și scopurilor pedepsei penale.

Din considerentele indicate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de apel a considerat că pedeapsa penală aplicată lui Aritinschi Denis corect a fost stabilită sub formă de închisoare de 3 ani, cu suspendarea executării ei pe un termen de 3 ani, precum just fiind aplicată privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

În privința lui Aritinschi Denis corect a fost stabilită pedeapsa penală, aceasta fiind necesară în raport cu acțiunile comise, pericolul social al faptelor și personalitatea inculpatului.

Instanța de apel a menționat că just s-a ajuns la concluzia, că corectarea și reeducarea lui Aritinschi Denis, precum și atingerea celorlalte scopuri ale pedepsei, v-a fi posibil prin aplicarea pedepsei cu închisoare de 3 ani cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă de 3 ani și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice pe un termen de 3 (trei) ani, fiind respectate prevederile art.2, 7, 61 alin.(2), 75, 76, 78, art.217 alin.(3) lit. c) Cod penal și prevederile Ghidului cu privire la aplicarea pedepsei, aprobat prin Hotărârea Plenului CSJ nr.15 din 22.12.2014.

Instanța de apel a conchis că pedeapsa de închisoare cu suspendarea executării, precum și cea de privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice, îl va determina pe inculpat să conștientizeze încă o dată fapta comisă, să se corecteze, sa se reeduce și pe viitor să se rețină de la comiterea faptelor penale.

În viziunea instanței de apel pedeapsa aplicată de instanța de fond este una echitabilă, legală și proporțională faptei, ținându-se cont de gravitatea și motivul infracțiunilor săvârșite - infracțiuni mai puțin grave, personalitatea celui vinovat, lipsa circumstanțelor atenunate și agravante, nerecunoașterea vinei, condițiile acestuia de viață și influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui.

Instanța de apel a menționat că scopul pedepsei prevăzut la art.61 Cod penal de restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane v-a fi atins doar prin executarea de către inculpatul Aritinschi Denis a pedepsei cu închisoare cu suspendarea executării ei și privarea de dreptul de a deține funcții publice, iar o altă pedeapsă nu v-a reuși să mențină acest scop.

De asemenea corect a fost soluționată chestiunea privind cheltuielile judiciare și corpurile delictelor, soluții care n-au fost contestate.

Cu privire la apelul procurorului în Procuratura r-lui Rîșcani, Paladi Alexandru, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat.

Instanța de apel a susținut, că instanța de fond la adoptarea și pronunțarea sentinței a dat deplină eficiență prevederilor art.2, 7, 61 și 75-78 Cod penal, corect individualizând și stabilind pedeapsa penală în privința lui Aritinschi Denis.

Au fost luate în considerație absolut toate circumstanțele cauzei penale, acțiunile care au fost întreprinse de inculpat, nerecunoașterea vinei, atitudinea lui față de faptele imputate, personalitatea inculpatului și prevederile legale.

Instanța de apel a reținut că chiar de Aritinschi Denis n-a recunoscut vina, vinovăția acestuia a fost confirmată pe deplin de probele cercetate în ședința de judecată. Darea declarațiilor și alegerea liniei de apărare este un drept al inculpatului, de care Aritinschi Denis s-a folosit, de aceea acest fapt urmează a fi apreciat în comun cu alte circumstanțe ale cauzei penale.

După cum rezultă, inculpatul Aritinschi Denis a povestit circumstanțele cauzei, doar că le interpretează în sensul apărării sale, evitând să omite aspectele ce-l incriminează. De asemenea nu poate fi obligat inculpatul să se căiască, or, această poziție trebuie să vină la el, ca consecință a conștientizării faptei comise, cu luarea de atitudine pozitive. Și acest fapt nu este o condiție de aplicare a pedepsei severe.

În concluzie, instanța de apel a considerat că pedeapsa este legală, motivată și proporțională faptei comise, lipsind temei de a agrava după cum solicită procurorul.

Cu privire la apelul inculpatului Aritinschi Denis, instanța de apel de asemenea l-a considerat neîntemeiat.

Instanța de apel a considerat, că poziția inculpatului referitor la ilegalitatea și netemeinicia sentinței nu poate fi acceptată, deoarece este nefondată și contrară materialelor cauzei penale.

Instanța de fond a apreciat veridice declarațiile martorilor Sandu Mihail, Toma Andrei, Trestianu Eduard, Rîmbu Corneliu, Cojocari Andrei și Botezatu Elena, deoarece acestea se confirmă prin celelalte probe obiective și subiective, ceia ce-i contrar alegațiilor din apel.

Instanța de apel a menționat că între depozițiile martorilor nu sunt contradicții, or, aceștia au făcut declarații cum au văzut situația și declarațiile lor pe esența faptei infracționale coincid.

Declarațiile inculpatului Aritinschi Denis, precum că el nu a cultivat și nici nu a păstrat, instanța de apel le-a considerat declarative, considerându-le ca o încercare a inculpatului de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă, ori versiunea respectivă a fost integral combătută prin declarațiile martorilor sub

jurământ în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a sa în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin.(3) lit. c) Cod penal.

Argumentele inculpatului, că martorii apărării au dat declarații neveridice, fiind influențat de către organul de urmărire penală, instanța de apel le-a considerat absolut declarative, or, atât în cadrul urmăririi penale, cât și ulterior în cadrul cercetării judecătorești, martorii au dat declarații sub jurământ în corespundere cu prevederile art.312, art.313 Cod penal, iar declarațiile lor coroborează între ele, inclusiv și cu celelalte probe materiale acumulate de organul de urmărire penală. Careva temeiuri de a nu crede acestor declarații instanța de apel nu a stabilit.

Cauza penală a fost examinată în instanța de fond cu asigurarea tuturor părților procesului penal a posibilității de exercitare a drepturilor și libertăților sale prevăzute de lege. Inculpatului i-a fost asigurată deplina exercitare a drepturilor sale procesuale și procedurale, dispunând de mijloace și de timp suficient ca să-și prezinte argumentele sale. Inculpatul Aritinschi Denis a fost asigurat de apărător. Partea apărării (avocatul și inculpatul) a avut posibilitate să cunoască drepturile și obligațiile procesuale și învinuirea, să facă cunoștință cu materialele cauzei penale, să se pregătească de apărare împotriva acuzațiilor aduse, să participe în ședința de judecată, să facă explicații la caz, să prezinte probe, să înainteze obiecții, să cunoască hotărârea și s-o conteste, fiind respectate toate garanțiile unui proces echitabil prevăzut de art. 19 Cod de procedură penală și art.6 CEDO.

La judecarea cauzei penale în instanța de fond au fost respectate principiile legalității, dreptății, prezumției, nevinovăției, egalității în fața legii, contradictorialității, dreptului la apărare, de prezentare a probelor, de participare la examinarea probelor, de expunere a argumentelor etc, care sunt garanțiile de bază ale unui proces echitabil, protejate de Constituția R.Moldova, Codul de procedură penală și CEDO.

Instanța de apel a menționat că concluziile de vinovăție sunt bazate pe probele administrate legal în cadrul urmăririi penale, prezentate de procuror și cercetate în ședința de judecată cu participarea părților procesului penal.

Instanța de fond și-a motivat suficient de clar și legal soluția de condamnare a lui Aritinschi Denis, analizând probele cercetate, pe care le-a raportat corect la prevederile legale, care au fost apreciate de către instanța de fond potrivit art. 101 Cod penal.

În viziunea instanței de apel faptul, că inculpatul și apărarea nu-i de acord cu aprecierea probelor de către instanța de fond nu este un temei de achitare, or, instanța de fond a analizat și argumentat suficient de clar probele care confirmă vinovăția lui Aritinschi Denis, după cercetarea lor în cadrul ședinței de judecată.

În concluzie, instanța de apel a considerat că probatoriul cercetat în ședința de judecată confirmă fără careva dubii, că Aritinschi Denis este vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute la art.217 alin.(3) lit. c), art. 217 alin.(3) lit. c) Cod penal și corect a fost pedepsit penal, lipsind temeiuri de achitare, ceia ce-i contrar alegațiilor din apelul inculpatului.

5. Împotriva deciziei instanței de apel declară în termen, recurs ordinar procurorul Gavdiuc Valentina, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei atacate și remiterea cauzei spre o nouă rejudecare în instanța de apel, pe motivele indicate în recurs.

În motivarea recursului procurorul indică următoarele motive:

- temei pentru declararea recursului ordinar constituie prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- instanța de apel a considerat că instanța de fond i-a aplicat inculpatului Aritinschi Denis o pedeapsă legală, întemeiată și motivată;

- recurentul consideră pedeapsa aplicată, prea blândă pentru săvârșirea faptelor incriminate inculpatului și nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei. Nu s-a luat în considerare personalitatea inculpatului, nerecunoașterea vinei, modalitatea săvârșirii infracțiunii și atitudinea inculpatului de cele săvârșite, faptul că inculpatul în mod liber creștea plante de cânepă în grădina gospodăriei sale, plante de cânepă în stare verde și uscată, inclusiv păstra în gospodăria sa plante de cânepă în stare mărunțită, gata pregătite pentru consum;

- s-a ignorat și faptul, că deși Aritinschi Denis a fost documentat la data de 10.10.2018 pentru cultivarea plantelor care conțin droguri și păstrarea drogurilor la domiciliu său, a continuat să cultive la domiciliul său plante ce conțin droguri, fiind documentat repetat la 13.09.2019;

- prin urmare, prin pedeapsa aplicată nu va fi asigurat scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, respectiv acesta ar putea comite alte fapte antisociale, inclusiv infracțiuni din aceeași categorie, continuând să cultive la domiciliul său plante ce conțin substanțe narcotice;

- recurentul consideră că unica pedeapsă echitabilă și care ar corespunde tuturor cerințelor este închisoarea cu executare;

- asupra acestor argumente din apelul procurorului, instanța de apel s-a expus parțial;

- recurentul menționează că o asemenea decizie a instanței de apel nu poate fi menținută și urmează a fi casată pe motivele și temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, analizate mai sus, în scopul reparării erorilor de drept, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată, întrucât instanța de recurs nu poate agrava situația inculpatului după rejudecarea cauzei.

6. *Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit ajunge la următoarele.*

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune

rejudicarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, *dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just*, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

După cum rezultă din materialele cauzei, titularul cererii de recurs invocă temeiurile pentru recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecății sub aspectul că instanța de apel a menținut eronat, o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

În acest sens Colegiul penal lărgit reține că, potrivit sentinței Aritinschi Denis a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit acestuia pedeapsa în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

La fel, Aritinschi Denis a fost recunoscut vinovat, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit. c) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit

acestuia pedeapsa în formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pedeapsa definitivă, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită lui Aritinschi Denis pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate în domeniul legat cu substanțele narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art.90 Cod penal instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate față de Aritinschi Denis pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

Deși sentința a fost contestată cu apel și de către procuror, care a invocat dezacordul cu soluția primei instanțe, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu a pătruns în esența argumentelor formulate, trecând asupra acestora în mod superficial, nefiind motivată respingerea acestora.

În acest sens, din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit a constatat că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021, sentința a fost menținută fără modificări.

Potrivit art.61 Cod penal pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel la judecarea respectivei cauze penale, a omis să se expună asupra argumentului invocat în apel de către procuror și anume „*că inculpatul în mod liber creștea plante de cânepă în grădina gospodăriei sale, în stare verde și uscată, inclusiv păstra în gospodăria sa plante de cânepă în stare mărunțită, gata pregătite pentru consum*”.

La fel, instanța de apel a ignorat să se expună și referitor la faptul, că deși inculpatul Aritinschi Denis a fost documentat la data de 10.10.2018 pentru cultivarea plantelor care conțin droguri și păstrarea drogurilor la domiciliu său, a continuat să cultive la domiciliul său plante ce conțin droguri, fiind documentat repetat la 13.09.2019.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele procurorului invocate în apel și nu a luat în considerare personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere, anterior a fost condamnat, antecedentul penal este stins (f. d. 208, vol. I), nu este angajat oficial în câmpul muncii, modalitatea săvârșirii infracțiunii și atitudinea inculpatului de cele săvârșite, fapt care a condus la aplicarea unei pedepse individualizate contrar prevederilor legale, nefiind respectate prevederile art. 75 Cod penal, astfel, stabilindu-se temeiul de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Aceste constatări denotă faptul că instanța de apel la judecarea cauzei a formulat concluzii contradictorii atât asupra temeiniciei apelului examinat cât și asupra pedepsei stabilite și a individualizării acesteia.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de către partea acuzării, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021 în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală privindu-l pe **Aritinschi Denis Xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

În rest se mențin dispozițiile deciziei atacate.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 noiembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Guzun Ion